

G.K.
387/1

(X-188 3915)

A. D. O. M.
De
CONRADO SALICO
ex historiae monumentis different,
PRÆSES
M. CASPAR HENRICUS GRAUN.

&
RESPONDENS
WOLFGANG FRIDERICUS GRAUN,
Strignicens. Misn.

Anno cl^o l^o LXXXII. d. 16. Decembr.
H. L. C. S.

WITTENBERGÆ,
Typis Viduæ AUGUSTI BRÜNINGII.

§. I.

Animus est, argumentum scribendi sumere ab imperio, & rebus gestis Conradi Salsiqui, cujus virtutes, & sapientia, & studium amplificandæ reipublicæ, visa fuerunt digna, in quibus industria nostra aliquem susciperet laborem, & ingenium, infra quidem harum rerum magnitudinem constitutum, vires suas experiretur.

§. II.

Conradus iste in serie Regum Germanicorum secundus nominatur, ut ab eo, qui ante Aucupem fuit, scirent homines esse diversum; non illo quidem Imperatore, ut à multis perperam fuit hæctenus creditum, sed Rege. Quomodo neq; Henricum, neq; ex Carolinâ familia Ludovicorum III. & IV. in Cæsarum numero collocandos arbitramur, quando nec nomen Imperatoris, quod haud unum in modum potest explicari, neq; consecratio, cujus item genera coepimus diversa rectius nuper agnoscere, stabile præbet, & indubitatum hæsitantibus argumentum. *Veluti nos quidem sapienter edocti sumus à DN. Schurzfleischio multæ meritæq; celebritatis Viro, in quem nullum pietatis & studiorum genus, tanto quidem Patrono debitum, usq; quæ prætermittere nobis licet.*

III.

Neq; est, ut alicui veniat hic in mentem Conradi III. cui & cum Gvelfis, & cum Lothario, intercesserunt odia gravissima, contentionesq; perquam vehementes. Tam longè abest, ut commemorandus nunc veniat Rex ille, procreatus à Friderico II. & Manfredi scelere peremptus, cujus filio Conradino, jussu Caroli Andegavensis, crudelem in modum obtruncato, simul exequias ire necesse fuit vetustissimæ Sveviæ Ducum genti, tot rebus fortissimè ac sapienter gestis, ut & Imperio, & Sicularum regnis nobilitatæ. *Th. Fazell. post. dec. Lib. 8. c. 3.*

A 2

§. IV

§. IV.

In eo verò permultum est situm, ut aperiatur genus, è quo duxit originem Conradus: ubi si consentientes haberemus monumentorum historię Germanicę conditores, valde nobis eveniret commodè, neq; esset fortè, de quo conquereremur. Nunc incertis, atq; in diversum abeuntibus veterum auctorum sententiis, quid faciamus aliud, nisi ut exposita narrationis serie conquiescamus, haud invitè? quando interponere iudicium, in re tam impedita & nullis propemodum fundamentis subnixā, declararet arrogantiam in juvenili conatu prorsus non ferendam, & meritò à doctioribus castigandam. Sunt, qui è primi Conradi prosapia descendisse eum confirmant, & ad fratrem istius Eberhardum hujus originem referunt, pariterq; omnes ex eadem stirpe Conradi, interfecti ab Alberto Bambergensi prodiisse opinantur. Inde verò digrediuntur, & ad generum Ottonis M. se recipiunt multò plures; quos inter nemo foret, qui non perlvaderet sibi, convenire, si & posteros Conradi numerarent modum ad eundem, & appellandos ducerent illos, ratione non diversa. Quomodo quidem pars pronepotem faciunt nostrum illius, ex filio Ottone, nepote Henrico; pars abnepotem ejusdem, ex Ottone filio, nepote Cunone, pronepote Hermanno, non explicatā simul origine Conradi Sapientis, nisi quod patrem ejus vel Eberhardum nominant, vel Wernerum, ex illustri familia Francica ortum. *Vid. Chron. Peuc. & Henr. Meibom, not. in Paneg. Rosvithę, ubi Cuspinianus cum Wippone, & Hermanno Contracto pugnare ostenditur.*

Conradus Sapiens.

||

Otto.

||

Henricus.

|

Conradus Saliqv.

V.

Cæterum is Conradus, cui Luidgarda Ottonis filia nupsit, & focero suo impetravit Lotharingiam, cum jam ante Dux Wormatiensium esset. Unde facilis est intellectu *Frisingensis Lib. 6. cap. 20.* Neque implicatum, quod de sapientię laude, & Ruffi cognomine habet *Vitichindus, Annal. l. 2.* In quem scriptorem

poorem ita commentatus est *Meibomius*, ut simul ostenderet è *Ditmaro*, quàm infeliciter hoc matrimonium *Luidgardæ* cecidisset, ut quæ spreta fuerit à marito, crebrisq; laboribus fatigata. De industria verò prætermittimus conjurationem in focerum, & siquid videtur, cum in loco magis oportuno, tum graviori de causa, forsitan memorandum.

§. VI.

Quanto magis æquum est, ut in Saliqui nomen intueamur, & periculum faciamus, an Francicum Cæsaris nostri sanguinem inde possimus argumentis non dubiis adstruere? Jam diu enim summi viri hoc sibi ostendendum sumserunt, Francos è *Sicambria*, non *Trojanorum* quidem, ut comminiscitur *Turonensis*, sed *Batavorum transrhenana*, in regiones cis flumensitas pervenisse, nec eò minus in solum barbaricum, quod *Sala* & *Mœnus* rigant, postquam *Burgundiones* inde in *Germaniam I.* discesserant, commigrasse, imperiumq; suum iis in locis stabilisse. Quod permultum habere ponderis, in disceptatione super illo nomine instituta, præsertim quando de universa Francorum gente quæritur, supervacuum est prolixius demonstrare. *Vid. Hist. Burgund. Schurzst. V. 3. Not.*

§. VII.

Nec à Francis modo ducitur geus *Conradi*, ut in re manifesta minus esse solet dubitationis, sed in quantum habetur materni sanguinis ratio, inde ab ultimis arcessi planum est illorum regibus, dum & *Clodovæus* nominatur, & mentio fit illorum, qui à *Sancto Remigio*, secundum *Christianæ* multitudinis legem sunt abluti, *vid. Frisingens. p. 132. edit. Urstis. Chron. Viterbiens. p. 484. Siffrius Presbyter. p. 699. ex recens. Pistor.* Verùm ut istis planè expediendis curam nobis & cogitationem nullam duximus esse suscipiendam, ita propius abesse sentimus à præsentis negotio, qui matrem faciunt *Adelam*, *Gerardi Metensium Comitis* filiam. *Diterich. in Conrad. Salic.*

VIII.

Nomen *Augustum*, cum *Germaniæ Regis* dignitate conjunctum, primus intulit in familiam suam *Conradus*, postquam convocato Principum consilio, publica Cæsaris *Henrici* vox integritatis, pietatis, & invicti animi roboris testimonium ipsi perhibuisset. Quod haud dubiè vehementer permovit animos Procerum,

ut alacriter illum suscipere, & Imperatoris fato propinqui iudicium suffragiis suis comprobarent. Quanquam non defuerit quibusdam impediendi consilium & nifus, idque præcipuè Cunoni permolestum acciderit, qui potentia, & opibus, & auctoritate reliquos antecederet propè universos, neque poterat ab animo suo impetrare, ut Conrado fortunam illam non invideret. *Vid. Wippo, quo nemo gravius electionem hanc descripsit, Vit. Conrad. H. Mutius, p. 110. Viterbiensis* ridiculam rem narrat, & Auctor est, à reliquis interrogatum Cunonem ludibrii causa hunc nominasse, quum nunquam crederet illud futurum, quod non absque gravi dolore postea necesse fuit eum persentiscere, dum Principes repentino consilio nomen auditum complectuntur, & ambitionem hominis cupidissimi intervertunt. *p. 487. Cron.*

IX.

Ex eo igitur, quod studiorum & sententiarum consensus non potuit confestim haberi, interpretari licet interregnum, à *Cuspiniano & Wimpelingio* proditum. Quod tamen paulò aliter explicat *Citicensis Chronici Auctor, p. 777.* dum & annum XXV. & XXVII. istius seculi, quo imperavit Conradus, tanquam primum signari affirmat, à diversum sentientibus. Quos equidem si velit sibi aliquis sumere conciliandos, ei permultum afferre ad rem ejusmodi sum persuasus, quod luculenter est perscriptum à quamplurimis, confirmasse Principes regnum Conrado à discessu Henrici ex hac vita, licet Augustum nomen, & consecratio, Romæ demum, Anno XXVII. solemni cerimonia in eum collata fuerint. Quò pertinet Imperatoris Diploma, *in Hist. Landgr. Thuring. p. 913. Marian. Scot. p. 449. Sigebert. p. 594.*

X.

Aliàs me non fugit, una opera Germanos & Reges sibi dare, & Imperatores Christianæ Reipublicæ consuevisse, postquam virtute Ottonis M. factum est, ut Imperium Romanum aeterno fœdere cum regno Germaniæ esset conjunctum. Quanquam utriusque fines, & jura, & rationes invicem non permutarentur, sed integra manerent prorsus, ac salva, & inauguratio simul haberetur distincta. Quod vel nostri Imperatoris exemplum, si fidem alias facere non potuissemus, idoneè demonstrat, ut qui prius ab Antistite Moguntino consecratus, insecuto tempore Romam perrexit,

ut aliam ob causam idem sibi officium à Præsule Romano imperti-
retur. *Peucer, Chron.* Suffragiis Principum eò magis opus erat
ad conciliandam imperatoriam dignitatem Conrado, quòd è fa-
milia Saxonum haud superesset, cui moles tanta imponeretur; ut
fraudi esse non debeat successioni hæreditariæ, quam demum in
Henrico V. cum jure electionis commutatam planè fuisse, didici è
*Dissertatione, ductu & auctoritate Præceptoris mei, Celeberrimi
Schurtzschii, Anno M DC LXXV. de Henrico Leone instituta.*
Usum esse verò Conradum quodammodo jure suo, dum Italiam pe-
tens, antequam patriæ finibus excederet, filium renunciari succes-
sorem curavit, illud indicio est, quòd Patris exemplum secutus, abs-
que molestiis idem perfecit Henricus, quamvis non diffiteamur,
etiam tum per necessarium fuisse Principum consensum, & horum
auctoritate succedendi jus quodammodo temperatum fuisse, usque-
dum prorsus illud extingueretur, & liberum his esset, quem vel-
lent, Imperio Romano-Germanorum præficere. *Vid. antiqui scripto-
res prius allegati, quorum testimoniis designatio Cæsaris comprobatur.*

XI.

Romam eunti præsto fuerunt non modò magni exercitus, sed
etiam præpotentes Reges Cimbrorum & Burgundionum, hic a-
vunculus Giselaë, alter officiis & necessitudine conjunctus, quem
Frisingensis, & Gothofredus Viterbiensis, Anglis imperitasse tradunt,
neque uno quidem nomine appellant. Et quamvis multitudine
gaudium suum testante, solemnia dignitatis augustæ per Pontifi-
cem Joannem Conrado fuerunt oblata, minus diuturna tamen po-
puli voluntas repente prædidit odium in Germanos, quos ad inter-
necionem delere constituerant, nisi præsentis animo, & incredibili,
virtute fuissent repressi, tantoque periculo depulso, Cæsar incolu-
mem reduxisset exercitum. *Sigebert. l. c.*

XII.

Ex Italia reversus pristinam seditionem denuò robur & vires
sumsisse animadvertit, dum privignus Ernestus, qui Cunoni prius
auxilium tulerat, nihil non molitur adversus vitricum suum, &
consilio Weneri Comitis locum relinquit, & fortitudine militum
Suevorum, nobiliumque quorundam amicitia confusus, finitimos
imperii subditos diripit, & quædam non satis munita in potestatem
suam redigit. Unde arma fuerunt corripienda Imperatori no-
stro,

stro, cui facilem dedit victoriam populi Suevici voluntas erga Dominum suum, & hostilium copiarum vires exiguæ; quibus rebus factum est, ut turbulentus & improbus Dux, more ferarum cogere-
retur per lustra, & nemorum solitudines vagari, tandemque miserum in modum circumventus arque conclusus interficeretur. *Fri-
sing. l. c. H. Mut. p. iii.*

XIII.

Quamprimum verò se domesticis negotiis expedivit, exterarum gentium voluntates circumspicere cœpit, & quomodo erga Imperium forent animati, exquisivit, & summis viribus enixus est, ne præter fas & æquitatem, in orbe terrarum, quicquam susciperetur aut eveniret. Itaque Stephanum Hungariæ Regem bello persecutus, ad saniora consilia flexit, eoque adegit, ut opera legatorum honestis conditionibus pacem confici pateretur. quem aliàs matrimonium cum sorore Henrici S. contractum, & fides Christiana ab his initiis consecuta, ad omnem posteritatis memoriam nobilitavit. *Hermannus Contract. p. 136. Schafnaburgens. p. 159. Mar. Scotus, p. 450.* Hungaros Sclavorum societate & copiis roboratos, in itinere versus Italiam, quam armis contra Imperatorem defendere parabant, profligatos & concisos esse, memorat *Auctor Chron. German. p. 112.* & stomachatur valde, præstantissimi facti memoriam adeò indiligenter conservatam & proditam fuisse. Sclavorum quidem, ut & Luiticorum, quos Luticios aliàs nominari, & pro Lusatiis, aut Wilzis haberi, compertum est nobis, mentionem faciunt vetustiores pariter atque recentes, Cæsarisque Conradi armis impetitos, & ad imperata facienda perpulsos fuisse, testantur verborum sententiis haud obscuris. Etsi nobis quidem exploratum non sit, quid de isto capite in universum sit pronuntiandum, & quibus argumentorum indiciis verior certiorque gestorum narratio constare hominibus possit.

XIV.

His rebus ex amini sententia confectis, Polonos sibi compescendos esse duxit Conradus, quorum Princeps Bogeslaus, ruptâ fide, quam Henrico dederat, suas sibi rationes ab Imperio divisas esse volebat, & regium nomen spreta Cæsaris auctoritate sumebat, & tributum, quod ex pacto debebat, pendere recusabat. Neque melior animus filii Misiconis, in defuncti Parentis locum successi,

qui

qui ad perfidiæ scelus impietatem iungens, fratrem Ottonem pepulit regno, & à nulla parte injuriæ sibi temperavit. Unde Cæsar valde commotus, infestis copiis irrupit in Poloniam, hostemque repentina impressione usq; eò perterrefecit, ut omni spe abjecta, reciperet se in Bohemiam, ad Ulricum, seu Waldrichum, in cuius fide misero exilio suo præsidium aliquod paratum esse putabat. Falso ille quidem; nam proditor sceleratus, contempta illa necessitudine, quæ etiam apud barbaros homines multum semper valuit, & sancta fuit habita, exulem Ducem Imperatori se velle dedere vinctum, per literas significavit. Quam improbitatem adeò detestatus est Conradus ut Misiconem commonefaceret, quò cavere sibi à tam crudeli hospite, cuius epistolam unà mittebat, ne qua fortè dubitatio illi relinqueretur. Exul videns, à Cæsaris clementia plus esse sperandum, quàm à fide Principis Boëmorum, quæ tum quidem nulla erat, insidias & periculum cautè declinavit, perveniensque ad Imperatorem, & supplex factus hoc impetravit, ut & suæ sibi constarent facultates, & Imperio sua dignitas, & fratri jus quæsitum, odiis postea sublatis, quæ inter propinquos acriter fervent, & perquam difficilia solent esse compositu. Quis verò, cum hæc legit, Conradi virtutem non ad cælum ferret, & illi debitas impertiretur laudes? quæ tanta fuit, ut ulciscendi studium fidei nollet anteponere, & nihilo secius operam daret, ne quid committeret, quod fraudi esset supremæ dignitati suæ. Fuit enim haud dubiè tanta adhuc Imperatorum Germaniæ potentia, ut vicinis Regibus formidabilis esset, & ut cæteri Imperatorem, tanquam summum Monarcham Orbis Christiani agnoscerent, ac venerarentur. *Gothofred. Viterbiens. Frisingens. Peucer.*

§. XV.

Quare Conradus ubi eum semel incesit cupido recuperandi pristinum Imperii splendorem, ab illo tempore conquiescere nequivit, amplificandæq; ditionis suæ consilium, quod Burgundici Regis voluntas suppeditaverat, omittendum non ratus, tanta illud constantia perfecit, ut Germanorum opes non mediocriter accessione finitimi regni adaugerentur, neq; illorum conatus, qui contra audebant, magnoperè essent in posterum pertimescendi. Fuerunt quidem Burgundiones priscis temporibus, quibus in Germa-

B

nia

niâ I. cis Rhenum commorabantur, sub imperio Regum suorum; quos & postea, cum in Sequanis, apud Ararim Rhodanumq; confidissent, ex aliâ fortè, quam Gundicarii stirpe, retinuerunt. Verùm ut ad Merovingos devenit, quicquid insolescens animus potuit unquam concupiscere; ne hi quidem propulsandis hostium armis pares, Francicum jugum cervicibus suis inviti receperunt, similiq; fortuna Carolinæ familiæ potestatem coacti demum fuerunt in se agnoscere. Spes erat, fore diuturnum eorum in hos quidem imperium; at perfidia Bosonis, & procerum Burgundiæ voluntas, erexit regnum Arelatense; è quo denuò Rudolphi consiliis novum emerfit Juranum, illud ipsum certè, quod fiduciario jure prius obnoxium Germaniæ, nunc ad Conradum hæredis titulo pervenit, fortiterq; ab hostili ambitione ac violentia est vindicatum. *Vid. Schurzst. Histor. Burgund.*

§. XVI.

Interpellare quidem Cæsaris fortunam ausus, Otto Campaniensis, quem alii Celticum, Belgicq; Præsidem vocant; sed parum felici successu. Quando ipse non semel hominis audaciam ferro & flammis compressit, inq; tantas eum compulit angustias, ut vim supplex deprecaretur, & interposita sacramenti fide, nemo putaret ad arma denuo venturum. Ubi verò neq; finis turbarum, neque modus animi lididinis in efferato ac furioso Principe, Gothelo, recenti Imperatoris beneficio, Mosellana ditione auctus, hostem ferocius insultantem Lotharingiæ, magnis viribus aggreditur, & acerrimè confligens, unâ cum promiscua multitudine prosternit, & Conrado absenti hujus tam præclaræ victoriæ, per nuncios, & signa erepta, fidem facit. *Hermann. p. 137. Sigebert. pag. 595. Viterb. p. 486. Frisingens. p. 133. & 134.* cui Burgundia Galliæ Lugdunensis nomine dicitur, Gotheloq; Belgarum Dux audit. Est profectò in his omnibus perampla, & gravis admodum differendæ materia, cum de Regni Arelatensis possessione, quæ etiamnum Germanis vindicatur; tum de Mosellano, & inferioris Lotharingiæ ducatu, itemq; de Belgarum, Celticq; nominis ratione: quæ neq; ab aliis fuerunt prætermissa, neq; à nobis debent commemorari, tanquam rerum necessariorum copia malè instructis, spatioq; schedarum in simul ferè interclusis.

§. XVII.

§. XVII.

Dum hæc verò in Germaniæ finibus ita geruntur, Cæsar Italorum amoliendæ seditioni vehementer incumbit, regnumq; Ottonis M. consiliis, & fortitudine partum, imperata facere cogit, & Antistites quosdam Langobardorum, conjurationis Principes, in vincula conjicit, vel exilio multat, omnemq; Italiam citeriorem, prospero destinatorum eventu, ad obsequium & fidem rursus; inducit. Deinde superato Apennino, cum reficiendi sui causa, tum Normannorum & Græcorum dissidia componendi animo, Apuliam ingreditur, & Capuam Beneventumq; perlustrat, & per Adriatici maris oram, solutus cura & solitudine vagatur, iterq; prorsus ex voto & sententia perducit ad finem, nisi quòd amicorum quorundam, & propinquorum, virulenti aëris afflatu, faceret jacturam. *Vid. cum sepe memoratis, H. Mutins p. 112. Siffridus, pag. 690.* qui cum Gemblacensi tempestatem narrat, solemnia inaugurationis Mediolanensis comitantem, & periculi terrorumq; plenam.

§. XVIII

His laboribus & molestiis perfunctus, componere se voluit ad quietem, quam laceßere aut interturbare neminem facile ausurum perspiciebat: igitur amœnitates otii confectatus, variis modis oblectare animum suum cogitabat, nisi morbi supervenientis vi prostratus atq; confectus, illo tempore posuisset vitam, quod fructuum capiendorum dignitatis ac splendoris augusti initium erat futurum. Antequam verò dies fati illucesceret, Ludovicum Barbatum, vicariâ potestate Thuringiæ prius impositum, amplissimis honoribus, opulentisq; fundis auxit, & sanguinis non minus, quam fortunæ istius rationem habuit, & collapsam propemodum, vehementerq; afflictam hujus familiæ dignitatem de integro instauravit. *Cbron. Citiz. p. 721. Histor. de Landgraviis Thuring. p. 913. Autor Annal. breviorum de Landgr. Thuringiæ, p. 957.* Exhalasse animam Trajecti, paulò ante Nonas Junii M XXXIX. indicium faciunt pleriq; quos hæctenus recensuimus, exuviasq; defuncti Imperatoris in urbe Nemetum, tumulto fuisse illatas, luculentis pariter testimoniis confirmant, quum ille quidem templum eo consilio non exiguis antea struxisset sumtibus, in quo Cæsarum ossa, tanquam in sacro aliquo

Mausolæo, post solutam illam compagem, ritè componerentur.
Lambert. Marian. l. c.

§. XIX.

Conjux Gisela, ab origine ultimâ stirpis Carolinæ generata, tribus ordine perhibetur nupuisse maritis; in qua quidem narratione si veritas inest, & fides, jam non debet alicui mirabile videri, quod pars Brunoni, Ludolphi Saxonie Marchionis filio, pars Ernesto aut Arnulpho, Svevorum Duci, antequam Conradus sibi illam expeteret, matrimonio junctam fuisse perscribunt, quorum nullus fuit, quâ non liberos ex illa susciperet, quum Saxoni quidem Ludolphum, Svevo Ernestum & Hermannum, Conrado Henricum, augustæ virtutis ac dignitatis hæredem, foecunda mater filios ordine peperisset. *Vid. Chron. Viterb. p. 485. Henr. Meibom. in Panegyric. Rosvithæ, Peucer.* Fuisse tradunt ingenio perliberali, & supra quàm dici potest, solerti, avidam gloriæ, nec incertas laudes consecrantem, pudoris perquam studiosam, foemineis operis assiduè occupatam, temerè profundere sua non facile solitam, alias beneficam fatis, & commodè largiendi similiter peritam; in quo neq; facultas illi, neq; occasio & auctoritas unquam deesse potuit, cum & prædiis abundaret peramplis & fructuosis, & in summa fortuna, quid se par esset facere, diligenter consideraret, recteq; prorsus assequeretur. *V. Vippo in vita Conradi.*

XX.

Italorum fabulas de Henrici parentibus & fato, sapienter conarguit *Monachus Bozaviensis*, & commentum *Vincentii Galli Martini, Jacobi de Voragine, Antonii, ac reliquorum*, cum temporum indicio, & ratione non dubia, tum auctoritate *Frisingensis, Naucleri, & Joannis Trithemii*, quo usus est magistro, perstudiosè refellit. Tradunt enim homines isti, Leopoldum quendam, iram Cæsaris pertimescentem, cum gravida conjuge, in tugurio nemoris Hercinii delituisse, quò cum delatus esset Conradus è venatione, nocte intempestâ & edicum fuisse illum, & Imperatorem voce audita perterrefactum eadem pueri jusfisse, quam perficere satellites misericordiâ commoti noluerunt, & cor lepuseculi, infantis esse comminiscens, ad Dominum suum retulerunt. Cætera istius
fortu-

fortune simili persuasione deceptus exponit *Presbyter Misenensis*,
& cum *Rolevincio*, & cum cæteris, plane consentiens, qui tamen
nec ipsi sui satis memores quem generum Cæsaris dixerant, sub-
inde filium è Gifela uxore appellant. Usq; adeò malè sibi constant,
quæ ex ingenio suo fingunt mortales, sive ipsi animum inducere non
possunt, ut aliter credant, sive mirabilium rerum eventu mirificè
delectantur, posterosq; voluptatis istius unà participes facere cupi-
unt. *Vid. Lang. Cbron. p. 772. Siffrid. p. 690. Viterbiens. p. 487. Role-*
vinc. p. 72.

XXI.

Fuit autem Conradus Salicus inter præstantissimos ævorum
omnium Imperatores jure semper habitus, quòd in eo elucesceret,
cùm pietas in supremum Numen usquequaq; memorabilis, tum ani-
mus in populum Christianum singularis, & clementia summa, stu-
diumq; benefaciendi incredibile. Quas ille quidem virtutes ita sibi
retinendas esse duxit, ut avitam libertatem haud pateretur conta-
minari, neq; vetusto generi suo labem inferri, aut dedecus aspergi
sanguine isto indignum; sed ut magnam adhiberet constantiam in
negotiis universis, neq; minus in rebus gerendis promptus, quàm
excogitandis, consilia celeriter reperta, ad usum conferret, & manu
insuper comprobaret, & fortitudinis opinionem cum prudentiæ
laude feliciter conjungeret. Eamq; ipsam non mediocriter fuisse
auctam, compertum habemus, quòd disertus haberetur illà ætate,
& publici privatiq; juris, rerumq; divinarum pariter & humanarum
insigniter peritus, ac pene omnibus ad Imperatorium fastigium ne-
cessariis idoneè instructus. Adhæc reipublicæ sibi commissæ digni-
tatem & salutem nullo tempore neglexit, ejusq; facultates amplifi-
cavit, & vehementer auxit, veterem ditionem stabilivit & confirma-
vit, recentes possessiones, haud injusta causa & modo acquisitas re-
tinuit, fortissimeq; defendit, hostium conatus represit, & injurias
vindidit, Robertumq; in primis, Francorum regem, ab invadenda
Lotharingiâ deterruit, & per orbem terrarum magnam auctori-
tatem sibi comparavit. *Vid. Gothofred. p. 486. Sigebert. p. 593. Chron.*
Citicens. p. 771. Frisingens. p. 132.

His igitur ex rebus, inducimur ut credamus, Cæsarem nostrum omnibus visum fuisse bonum & magnum, neq; solum apud benevolos & faventes multum valuisse ipsius virtutem, sed inimicis quoq; & invidis amplissimum veræ laudis testimonium, raramq; indolis & vitæ commendationem expressisse. Unde postea sumserunt scriptores insecuti temporis, quæ proderent posterorum memoriæ, & gloriæ demum sempiternæ commendarent; quum suæ quidem diligentia minus arbitrarentur convenire, interpretandis levioribus argumentis nulli supersedere labori aut studio; & de Principis augusti, ac per orbem quidem Christianum haud dubie surami, fortuna, meritis, atq; operibus mittere loqui, & consilio planè reprehendendo penitus tandem conticescere.

Soli Deo Gloria.

Dum queritur Phœbus, dum flent sua vulnera Musa,
Omnis & est passis conspicienda comis,
Nata Jovis cerebro Pallas, Dea maxima, tales
Edidit aurato protinus ore sonos:
Non ego Sicelides patiar lugere puellas,
Non ego Leucadiæ sum minus æqua lyræ,
Castra vocant matrem, sed enim pia prælia menti,
Quæq; calent nervis ingeniosa suis.
Arma truci populo, fateor, viresq; ministro,
Turba sed auxilium sentit & illa meum.
Illa meos clypeos, galeam, cristasq; superbas,
Illa meas hastas, telaq; cuncta videt.
Nec moveor magnis æquè, mihi crede, triumphis,
Quàm quod Apollinea semper ab arte fero.
Dixerat: Albiacis fervent certamina lymphis,
Acrius & multò, quàm, ruit, ante manus.
Nec potior Rheno sinuoso, & fluctibus Istri
Cura, nec Alpini, Euganeoqve solo.
Dum celer audacem Sophie ciet arte juventam,
Et simul in numero te cupit esse suo.
Nulla mora est, sequeris Divam, Germane, vocantem,
Signaq; militiæ das benè multa tuæ.
Certus & intereà pretium non vile laboris
Suspicis, Aoniòserta parata jugo,
Pulchrius & generis decus, inflammataq; fratrum
Pectora: non nobis inficiandus eris.

festinab.

PRÆSES.

95 Tn 1731

Umbra placet timidis; fortes odere tenebras,
Nec male fert nitidam mens gene rosa diem.
Prima sed exiliens ac temper nubila condit,
Et propius celso vult celer esse polo.
Non aliter, quam si volucrum regina per auras
Tollitur, & soboles dulce feruntur onus,
Cernat ut auratos facies adsveta colores,
Atq; obeant partes lumina firma suas.
Fallimur? an tibi sunt invisa crepuscula noctis?
An quoq; tu soles jam bene ferre potes?
Et potis es, fortisq; ruis certamen adire,
Perge modo, ex illo pulvere clarus eris.

f.

Benjamin Graun.

PRÆSES.

W. A.

nc

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Kodak
LICENSED PRODUCT

KODAK Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2000

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

